

Vi förändrar arbetsmarknaden

Slutrapport

Uppgifter om projektet

Namn på projektet	BKVBlekingeKompetensValidering	Startdatum	2016-02-01
Kontaktperson för projektet	Emma Dennisdotter	Slutdatum	2019-01-31
Telefonnummer	0730795900		
E-post	emma.dennisdotter@karlshamn.se		

Syftet med en slutrapportering är att skapa en enhetlig struktur för insamling av information om projektet i sin helhet och ska bidra till lärande. Slutrapporten ska också underlätta spridning av resultat och metoder från Socialfondsprojekt i Sverige. I slutrapporten ombeds ni därför beskriva uppnådda resultat samt redogöra för ett antal centrala delar i projektets genomförande.

Under varje rubrik finns en inledande text om avsnittets innehåll. Det är viktigt att slutrapporten bygger på en diskuterande redogörelse.

Sammanfattning

Sammanfattningen kommer att användas av ESF-rådet i olika sammanhang. Lägg därför stor vikt vid att få en så rättvisande sammanfattning som möjligt

Blekinge Kompetens Validering (BKV) var ett kompetensförsörjningsprojekt som ägdes av Karlshamns Lärocenter (Karlshamns kommun). Projektet bedrevs i samverkan med Blekinges samtliga kommuner (Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby och Sölvesborg) inklusive Tingsryd och Bromölla. Projektet medfinansierades av Europeiska socialfonden och pågick under perioden den 2 februari 2016 till och med den 31 januari 2019.

Projektets huvudsakliga mål var att åstadkomma ett länstäckande valideringskoncept som skulle tas fram och testas på anställda inom kommunernas kost- och fastighetservice. Ur en grupp av 200 anställda var målet att 50 från varje grupp skulle valideras. Valideringen inbegrepp formell kompetens, yrkeserfarenheter samt övriga kompetenser och kunskaper. De två områden valdes då det särskilt av arbetsgivarna lyfts fram att dessa var eftersatta. Kost som främst bestod av kvinnor, som hade arbetat länge inom storkök, men som inte hade formell kompetens att kunna söka andra tjänster eller kräva högre lön. Fastighet som främst bestod av män, som redan hade en befattning med tillhörande lön, men också saknade formell kompetens.

Resultatet från valideringen skulle jämföras med två mindre testgrupper, där man skulle pröva valideringsmodellen i kvalitetssäkringssyfte. Den ena skulle omfatta arbetslösa anvisade från

Arbetsförmedlingen Blekinge medan den andra skulle bestå av entreprenörer inbjudna via olika företagarnätverk i Blekinge. Gruppen entreprenörer avskrevs projektet genom en ändringsansökan med tillhörande budgetjustering. Omkring 30 personer från arbetsförmedlingen testades för valideringsmodellen genom kartläggningar, men ingen kunde gå vidare för validering. Detta på grund av olika anledningar såsom bristande yrkeskunskaper och att de först behövde få denna grund för att kunna valideras mot svenska gymnasiebetyg, svaga kunskaper i svenska språket eller bristande erfarenheter inom det aktuella verksamhetsområdet. Utanför projektet hittades dock andra vägar för dessa individer.

Både kost- och fastighetsenheterna är könssegregerade branscher. Projektet hade som mål att per sektor nå den underrepresenterade gruppen med 15%. Detta innebar att ur den totalt uttagna personalgruppen på 100 individer skulle minst 15 % av de validerade bestå av det underrepresenterade könet. Detta mål justerades under projekttiden då det rent faktiskt inte fanns 15% anställda av det underrepresenterade könet. Fokus blev istället att tydliggöra och lägga kraft på till exempel workshops, utveckla verktyg som uppmuntrar ett underrepresenterat kön att söka arbete, oavsett vilket yrke valideringen efterfrågade. Vikt lades också på att utveckla redskap såsom kartläggningsmallar som fungerade oavsett kön och bransch.

Under projektets gång utvecklades projektet huvudsakliga mål från att ta fram ett valideringskoncept för kost och fastighet, till att åstadkomma ett länstäckande valideringskoncept, för all typ av validering från EQF 0-8. På organisations- och regionalnivå uppnådde projektet målet att etablera och implementera en plattform för validering, i form av en organisation som tar över det arbete som projektet påbörjat. Vidare tog projektet fram en konkret distinktion mellan validering och utbildning samt medverkade i framtagningen av ett nationellt kartläggningsverktyg för studie- och yrkesvägledare, som beaktar de horisontella principerna. Projektets mål om att totalt 100 individer skulle genomgå en komplett validering (fördelat 50 procent inom vardera Kost och Fastighet) genomfördes och genererade effekter hos individerna som nya möjligheter till yrkeskarriärer, stimulerade till kompetensutveckling, ökade självförtroendet/självkänslan samt att många stärkte sin ställning på arbetsmarknaden.

Projektidé och förväntade resultat

Redogör för projektets syfte och övergripande projektmål, delmål och avsedda förväntade resultat. Har syfte, mål och målgrupp förändrats under projekttiden? Varför i sådana fall? Hur många kvinnor och män har deltagit i projektet?

Redogör för projektets syfte och övergripande projektmål, delmål och avsedda förväntade resultat.

Har syfte, mål och målgrupp förändrats under projekttiden? Varför i sådana fall?

Strategi "Attraktiva Blekinge" och "Blekinge kompetensförsörjningsstrategi 2014-2017" var Blekinges länkade dokument kopplade till EU2020-strategin som betonade en tillväxt som är smart, hållbar och inkluderande. Sydsveriges regionala handlingsplan, som gällde för Skåne-Blekinge, och den regionala planen betraktades som ett formellt styrande dokument som låg till grund för projektet. Den del i planen som hade fokus på Blekinge (Skrift: Attraktiva Blekinge 2014–2020) lyfte fram fyra insatsområden som var särskilt viktiga för att nå en positiv regional utveckling i Blekinge; Bilden av Attraktiva Blekinge, Livskvalitet, Arbetsliv och Tillgänglighet. Innehållet i den regionala handlingsplanen byggde en genomförd socioekonomisk analys, i vilken det lyftes fram att branscher utanför sydvästra Skåne har väsentligt lägre andel personer med lång eftergymnasial utbildning bland de anställda om varje bransch jämfört med motsvarande bransch i riket. Det generade svårigheter att rekrytera personal med rätt yrkesutbildning, ledde till att personer med "fel" utbildningsbakgrund måste anställas, vilket ställde krav på kompetensutveckling i arbetslivet. Validering kunde vara en lösning på detta. Projektet BKV-ESF

blev då en pusselbit i att möta nämnda utmaning då projektet hade för avsikt att etablera ett länsövergripande valideringskoncept inom de två branscherna "KOST" och "FASTIGHET". Dessa två områden valdes då det särskilt av arbetsmarknaden lyfts fram att dessa två grupper var särskilt eftersatta. KOST – Främst kvinnor, som hade arbetat länge inom storkök, men som inte hade formell kompetens att kunna söka andra tjänster eller kräva högre lön. "FASTIGHET" – Främst män, som redan hade en befattning med tillhörande lön, men också saknade formell kompetens.

Inledningsvis satt BKV-ESF upp följande mål i ansökan:

1) MÅL 001

Projektkonceptet skulle genom bred samverkan resultera i en hållbar och transparent modell/metod för validering. Modellen skall vara giltig för främst Blekinge. Projektet förväntar att uppnå en modell som utgör en så kallad grundplattform. Varje valideringsprocess förväntas bygga på denna grund men beroende på sektor och omständigheter som idag inte är kända, antar projektorganisationen att tillägg vad gäller synsätt på formell, reell och summativ kompetens måste ske för att kunna godkännas.

2) MÅL 100 - KOST

KOSTenheterna i Blekinges kommuner har idag många anställda som inte har en komplett formell kompetens. Målet är att kartlägga dem och vilka yrkesroller det gäller. Före kartläggning och analys beräknas detta omfatta c:a 100 personer

3) MÅL 100 - FASTIGHET

FASTIGHETService inom offentlig och privat sektor har idag anställda som inte har en komplett formell kompetens. Målet är att kartlägga dem och vilka yrkesroller det gäller. Före kartläggning och analys beräknas detta omfatta c:a 100 pers.

4) MÅL 50 Genus

Baserat på principen om frivillig egen insats beräknar projektet att nå totalt c:a 50 personer från vardera branschen. Sammantaget beräknas c:a 100 personer genomgå en komplett validering utav 200 personer under 2016 - 2018. Fördelningen män och kvinnor kommer att vara jämnt fördelat vid sammantagen analys av de båda sektorerna.

5) MÅL 15 Genus

Per sektor är målet, att nå den underrepresenterade gruppen kvinnor/män dvs 15%. Detta innebär, att av den totalt uttagna personalgruppen på 100 personer skall minst 10% (15%) bestå av den underrepresenterade gruppen. Dessa förutsätts också genomgå en valideringsprocess och erhålla en komplett genomförd validering. Detta mål justerades under projekttid då det rent faktiskt inte fanns 15% anställda av det underrepresenterade könet och fokus blev att istället tydliggöra och lägga kraft, till exempel genom workshops, på att utveckla verktyg som uppmuntrar ett underrepresenterat kön att söka arbetet, oavsett vilket yrke som valideringen efterfrågade.

6) MÅL 15 TEST

Projektet har för avsikt att jämföra resultat med två olika testgrupper.

Den första gruppen omfattar individer från Programområde 2 dvs. icke-sysselsatta (från Arbetsförmedlingen). Den andra gruppen representeras av entreprenörer från Blekinge (t.ex. SMAKupplevelse Blekinge m fl nätverk). Projektet beräknade att vardera gruppen omfattar c:a 15 - 20 personer jämt fördelade på män och kvinnor.

Testgrupperna avskrevs projektet, med tillhörande budgetjustering: Detta då dessa grupper inte kunde valideras, trots flertal försök och olika ansatser i projektet för att hitta vägar. Detta berodde främst på att individerna som var inskrivna på Arbetsförmedlingen eller var egenföretagare saknade den kulturella förståelsen inom yrkeskategorin och först behövde få denna grund för att kunna valideras mot svenska gymnasiebetyg, allt hade de inte den tid, eller uppmärksammades det i projektet att de hade behov av annat stöd eller kompetensutveckling än

validering. ett behov av att få detta intyg/betyg, Utanför projektet hittades dock andra vägar för dessa individer.

7) EFFEKTMÅL

- Öka arbetsgivarens möjlighet att göra interna rekryteringar.
- Öka arbetstagarens förutsättningar till bättre karriärvägar.
- Öka ett företags/organisationers konkurrensfördelar med den personalgrupp vars kompetensnivå legitimeras med hjälp av validering; dold kunskap blir godkänd och kan synliggöras i marknadsföringen.

VISION: Att åstadkomma ett hållbart sätt att samverka/samarbeta inom Blekinge som region vad gäller kompetensförsörjning och validering baserat på metoder/modeller som kan utvecklas.

Efter att projektet startat, märktes att för att BKV skulle kunna bli en del i färdriktningen med att nå EU2020-strategin, så behövde projektets övergripande målsättningen om "att fastställa ett länstäckande valideringskoncept inom KOST och FASTIGHET som inbegriper formell kompetens, yrkeserfarenheter, övriga kompetenser och kunskaper" utvecklas för att tydligare kunna mätas/uppnås. Vägen fram blev att kunna mäta resultat med effektindikationer på tre nivåer; Individ-, Organisation- och Regionnivå.

Övergripande mål

Att fastställa ett länstäckande valideringskoncept/plattform som inbegriper formell kompetens, yrkeserfarenheter, övriga kompetenser och kunskaper.

– Resultat

- Ett förankrat och regionalt valideringsverktyg.

– Effekt

- Stärkt näringslivets konkurrensfördelar
- Samverkan inom Blekinge etablerat genom valideringsprocessen
- Ökad nationell spridning av konceptet, valideringsmetod som skapar "ringar på vattnet".
- Ökad rörlighet och tillgång till arbetskraft
- Ökad sysselsättning i regionen

Organisation

– Resultat

- Etablera modell/plattform för att säkerställa och tydliggöra viss yrkeskompetens genom validering.
- Gräns mellan validering och komplett utbildning fastställs.
- Ett verktyg för Studie och yrkesvägledare som beaktar de horisontella kriterierna inom primära branscher.

– Effekter

- ökad konkurrenskraft genom legitimerad validering
- Ökad möjlighet till interna rekryteringar
- Säkrare matchning mellan individ och företag

Individ

– Resultat

- 50 individers kompletta kompetens och yrkesroll inom KOST ska kartläggas. Underrepresenterad grupp ska premieras.
- 50 individers kompletta kompetens och yrkesroll inom FASTIGHET ska kartläggas. Underrepresenterad grupp ska premieras.
- 50 individer av ovanstående 100 har genomgått en komplett validering med erbjudande

om utbildningsinsatser.

- 10-20 personer från testgrupperna har prövat valideringsmodellen.
- Effekt
- Bekräftat individens yrkeskompetens – säkerställt och tydliggjord
- Främjat det underrepresenterade gruppens intresse till att vilja arbeta inom respektive yrkesgrupp
- Nya möjligheter till yrkeskarriärer.
- Stärkt koppling mellan utbildning och arbete
- Personer aktiva inom KOST och FASTIGHET har stärkt sin ställning på arbetsmarknaden
- Stimulera till kompetensutveckling
- Ökat självförtroende, självkänsla
- Ökat övergångarna till arbete för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden

Hur många kvinnor och män har deltagit i projektet?

I projektet har totalt 280 deltagit, varav 183 kvinnor och 97 män.

Färdiga deltagare med validering och kompletterande utbildning för färdig examen/utbildning:

KOST 52 deltagare, varav 50 kvinnor och 2 män

FASTIGHET 61 deltagare varav 53 män och 8 kvinnor

Projektets resultat, mål och indikatorer

Beskriv projektets faktiska resultat i förhållande till den ursprungliga planeringen. Redogör kvantitativt och kvalitativt för t. ex. nya kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer och arbetssätt. Hur har projektverksamheten arbetat för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män?

Projektets faktiska resultat i förhållande till den ursprungliga planeringen.

Resultat och Effektmål

Individ

– Resultat

- 52 individers kompletta kompetens och yrkesroll inom KOST har kartläggas, validerats och genomgått kompletterande utbildning/kompetenshöjande åtgärd. Underrepresenterad grupp har varit premierad under alla aktiviteter, men endast två individer av underrepresenterat kön har genomgått fullständig validering med kompletterande utbildning och erhållit examen.

- 61 individers kompletta kompetens och yrkesroll inom FASTIGHET har kartläggas, validerats och genomgått kompletterande utbildning/kompetenshöjande åtgärd. Underrepresenterad grupp har varit premierad under alla aktiviteter, åtta individer av underrepresenterat kön har genomgått fullständig validering med kompletterande utbildning och erhållit examen.

- Ca 30 personer har testats för valideringsmodellen, men ingen har kunnat gå vidare för validering p.g.a. av olika anledningar såsom avsaknad av kunskap, bristande yrkeskunskap, privata skäl, bristande språkkunskaper och bristande erfarenhet av svensk kultur inom det verksamhetsområde som var aktuellt.

– Effekt

- 113 individer har fått ett yrkeskompetensbevis/examensbevis som är säkerställt och utfärdat av vuxenutbildningen i Karlshamn/Karlskrona mot:

Matlagningskunskap: Matlagning 1, 2, 3 samt Specialkoster

Hygienkunskap: Hygien

Livsmedel och näringskunskap: Livsmedel och näringskunskap 1

Service och bemötande: Service och bemötande 1

Fastighetsförvaltning: Fastighetskommunikation

Fastighetsservice: Fastighetsservice -VVS/-byggnader/-elarbeten/-ytor

Yttre miljö: Yttre miljö- maskiner och verktyg

Växtkunskap: Växtkunskap – fastighetsskötsel

Skötsel av utemiljöer: Beskärning och trädvård, Skötsel av utemiljöer

- Den underrepresenterade gruppens intresse har försökt premieras, detta också då det på arbetsmarknaden eftersöks kompetens av det underrepresenterade könet för respektive område. Men då det är ett mindre antal individer av det faktiska underrepresenterade könet i varje yrkeskår, så har projektet inte kunnat göra mer än att lyfta de få individer och möjliggöra för dessa att genomgå en validering – vilket gjorts. Vikt har istället legat på att utveckla redskap såsom karläggningssmallar, som ska fungera oavsett kön och bransch som en validering efterfrågas av.

- Efter att projektet examinerat valideringen mot gymnasiekurser är dessa för individen "privata" och kan användas utanför sin yrkeskår. För individen betyder det att de kan använda poängen för att tex läsa vidare, få högskolebehörighet eller förkorta en annan utbildning.

- Genom en stärkt koppling mellan utbildning och arbete – dvs du validerar din yrkeskunskap vilket ger dig utbildningspoäng blir kopplingen väldigt tydlig för individen och organisationen. Detta har spritt sig vidare till andra yrkeskårer i Blekinge som nu ser över möjligheten att arbeta på samma sätt framledes.

- Personer som fått sitt examensbevis på sin reella kompetens (arbetserfarenhet) har nu stärkt sin ställning på arbetsmarknaden genom att de har en formell kompetens.

- Projektet har stimulerat till kompetensutveckling på flera sätt. De individer som inte gick vidare för validering och kompetensutveckling har fått kontakt med vägledare som kan hjälpa dem vidare om intresse skulle finnas efter projektavslut. Vidare har medverkande organisationer erbjudit kompetensutveckling till ett flertal personer som behöver särskild anordnad kompetensutveckling som inte rymdes inom projektet. Exempel på det är en individ som behövde särskilt stöd och en längre introduktion till yrkesområdet. Valideringsutförare och arbetsplats samordnade då en utbildning specialanpassad för denna individ vilket gör att personen beräknas kunna få sin kompetens formellt dokumenterad, men efter projektavslut. Denna individ, med fler andra, har därför inte räknats in i projektet utan hanterats vid sidan av.

- De undersökningar som gjorts både av projektansvariga och utvärderat ha visat på ett ökat självförtroende och självkänsla hos alla deltagare. Se bilaga Utvärdering för mer information och siffror.

- Genom utveckling av det kartläggningsverktyg, utbildning för validering och den KUB-utbildning som genomförts har möjlighet till ökande övergångar till arbete för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden gjorts.

Organisation

– Resultat

- Det kartläggningsverktyg som BKV-ESF medverkat till att ta fram tydliggör yrkeskompetens genom validering. Detta resultat kan mätas på organisationsnivå.

- Gränsen mellan validering och komplett utbildning har fastställts på fler sätt i flera nivåer samtidigt som det, som sig bör, inte finns en tydlig skillnad. Exempel: Om en individ klarar 4 kurser i en validering och behöver komplettera med 3 kurser så går det att få ut kursbevis endast för de fyra kurserna utan att individen behöver komplettera. Om individen önskar komplettera de tre kurserna som få ut examensbevis kommer detta bevis vara lika giltigt som om individen genomgått utbildning för 7 kurser.

- Verktyget som utvecklats för Studie och yrkesvägledare finns idag att finna på

Skolverkets hemsida:

<https://kartlaggningsverktyget.skolverket.se/start>. Detta verktyg beaktar de horisontella kriterierna inte bara inom projektets primära branscher, utan efter alla yrkeskunskaper. Projektet, med

studie och yrkesvägledare och yrkesbedömare har varit med i samverkansgrupper och referensgrupper för verktyget tillsammans med skolverket och andra aktörer såsom Validering Dalarna, VALLE 2.0 tagit fram underlag för hur verktyget har formats. Det påbörjades i samband med projektstart och lanserades våren 2018 och har reviderats sedan dess. I samband och som komplettering tog Skolverket också fram en kostnadsfri "Valideringsutbildning" - <https://valideringsutbildning.skolverket.se/core/login?ReturnUrl=%2fportal> som ska vara till hjälp för såväl studievägledare, yrkesbedömare och individer för validering. Vid denna utbildning har de horisontella kriterierna beaktats och den finns också på olika språk och är anpassad för olika inlärningsstilar. Projektet märkte tidigt att finansiering för att göra denna typ av verktyg för "bara Blekinge" inte var möjligt, utan med samverkan av resurser – i projektets fall mest tid – har dessa verktyg kommit till gagn för hela Sverige. Alla på Lärcentrum, projektägare av projektet, har genomgått utbildningen och fått intyg. Även alla Studievägledare i Blekinge har påbörjat utbildningen och är klara, eller i sin slutfas av denna. Organisationen som tar över efter projektavslut fortsätter bevaka och följa utvecklingen. Målet är att alla i Blekinge som kommer i kontakt med valideringsfrågan ska genomgått utbildningen för att erhålla samma förförståelse.

Genom dessa resultat kommer en ökad konkurrenskraft ske för organisationen, t.ex. genom att kunna styrka personalens formella kompetens i en upphandling. Det ger också en ökad möjlighet till interna rekryteringar då det finns en dokumenterad formell kompetens, dvs söker företaget en ny tjänst kan de beakta den formella kompetensen och inte bara "hen är duktig och kan nog klara det". På samma sätt kan organisationen idag tillsvidareanställa sin personal istället för att ha dem som timanställda då de har en formell kompetens. Individen hade kanske kunskapen/kompetensen redan innan, men med valideringen blev kompetensen formell. Detta gör också att det blir en säkrare matchning mellan individ och företag.

Regionalt

– Resultat

- Ett förankrat och regionalt valideringsverktyg är format genom den organisation som tar över projektet. Utgångspunkten kommer ligga från den hemsida som kommer länka till de verktyg som tagits fram med flera aktörer inom valideringsområdet och de två anställningar som ligger till grund för att säkerställa implementering. När fler i Blekinge, såväl som i resterande Sverige, får möjlighet till att valideras kommer näringslivets konkurrensfördelar stärkas genom att reell kompetens blir formellt giltig på ett strukturerat och legitimerat sätt. Detta har gynnat samverkan inom Blekinge och etablerat valideringsprocessen. Mycket återstår fortfarande att utveckla – men processen är igång. Projektet har medverkat för en ökad nationell spridning av konceptet, med valideringsmetoder som skapar ringar på vattnet. Detta till exempel genom att projektet själva var värdar för en nationell Valideringskonferens över två dagar den 9-10e maj 2017 och var behjälplig och verkade som seminarieledare/utbildare på nästkommande nationella valideringskonferens i Gävle 2018.

Nästkommande mätbara punkter - Ökad rörlighet och tillgång till arbetskraft och ökad sysselsättning i regionen har också skett, men projektet tror även detta har med den ökande befolkningstillväxten som skett p.g.a. många nya svenskar och högkonjunkturen.

Redogör kvantitativt och kvalitativt för t.ex. nya kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer och arbetssätt.

Under projektets gång har det skett enormt stora svängningar i attityder, riktlinjer och arbetssätt

vilket har påverkat projektets arbetssätt.
*fortsättning under kommentarer och tips

Arbetssätt

Beskriv projektets huvudsakliga arbetssätt och kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad var det som gjorde skillnad, vad ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Projektet har arbetat hårt för att sätta en realistisk och hållbar process för projektet för att alla mål och indikatorer ska tillmötesgå. Ledorden för projektorganisationen har varit "förändligt" och flexibel" med tydligt fokus på omvärldsbevakning. Arbetssätt och metodval har haft ett tydligt fokus på att samtidigt som projektet skapas - skapa något som efterlever projektet – så att det inte bara blir ett projekt som avslutas med avslut. Arbetet i projektet har till största delen letts av projektledare. Projektledarrollen omfattar mycket. Det kanske viktigaste är att på ett bra sätt kunna hantera omgivningen, intressenterna. I BKV valde vi att analysera våra intressenter i olika perspektiv för att förstå dessa bättre. Projektet försökte vara lyhörd på signaler från det nationella planet, såsom från Skolverket och Valideringsdelegationen, och då följa upp och vidta åtgärder preventivt. BKV tog tidigt en ansats att försöka samarbete med de projekten, främst VALLE i Skåne, som redan varit igång ett tag. Detta för att få ett försprång och inte behöva komma in på avvägar gällande det senaste inom valideringsområdet och vad som var i görningen nationellt och regionalt.

Till en början behövde analysfasen förlängas för att ge projektet den tid som behövdes för att bygga en stark plattform att arbeta ifrån vilket gjordes och godkändes av Svenska ESF-rådet. Stygruppen bildades och det första styrgruppsmötet hölls den 22/6 2016. Samverkansnamnet för projektet blev Validering Blekinge. Projektets styrgruppsmöten, har varit ryggraden i projektet. Totalt har 12 styrgruppsmöten genomförts.

Genomlysning av projektet organisationsmässigt har gjorts och förankrats med projektmöte 1-2 gånger i månaden, men mer intensivt, ca 3 gånger i månaden när valideringar genomförts. Målen och effekterna har, när man ser tillbaka på projektet, justerats väldigt lite. Däremot så har omvärlden förändrats otroligt mycket gällande fråga validering. Allt från nya lagförslag som varit ute på remiss till budgetjusteringar. Mycket arbete i projektet har därför legat på att justera projektets ramar så att de är i samklang med verkligheten. Projektet har också löpande arbetat med ändringar/justeringar i projektet för budget så att denna varit uppdaterad över projekttid.

Processen för validering har sett ut enligt följande, med följande definition:

"Validering är en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats"

Valideringen av individens reell kompetens har bestått av en inledande kartläggning, gjord av individen själv, studievägledare eller yrkesbedömare. Detta beroende på vilket mål som var tänkt att uppnås. En fördjupad kartläggning gjordes sedan av studievägledare eller yrkesbedömare, om individen sågs ha reell kompetens som kunde valideras. Här användes olika analysverktyg och kartläggningsmaterial, beroende på vilken reell kompetens som var tänkt att valideras. Kompetenskartläggningen var oftast av utforskande karaktär med fokus på att identifiera individens kompetens och resulterade till exempel i ett kartläggningsutlåtande som gav ledning för vidare beslut om validering eller, om det inte var aktuellt för individen, vidare studier. Slutligen gjordes en kompetensbedömning (validering) av yrkesbedömare. Yrkesbedömaren hade ett kontrollerande fokus, efter beslutade givna mallar och matriser, där kompetensen värderades och

fick ett erkännande. Kompetensbedömningen ledde till ett betyg eller intyg för individen.

Arbetsförmedlingen (AF) har varit aktiva i projektet genom hela projektiden, men yttre påverkansfaktorer som tidigare beskrivs, har gjort att de inte kan levererat den testgrupp som förväntades som kunde gå vidare för validering. Dock har projektet tillsammans med AF genomfört kartläggningar på ca 30 individer. Det har gått till så att projektet har förankrat projektidé med högsta chefer på AF Blekinge. Till en början letade AF i sitt interna system för att ta fram kandidater och ca 15 kandidater fanns lämpliga. Ingen av dessa visade sig dock vara lämpliga för validering när inledande kartläggning gjordes av yrkesbedömare. Vidare bad därför chef på AF sina handläggare lägga tid på att personligen att ta fram kandidater som de ansåg kunde passa efter riktlinjer från projektet. Tyvärr märkte projektet efter inledande kartläggning att dessa kandidater inte heller var lämpliga för validering. Projektet hade dock en bra kommunikation med AF under hel projekttid. Arbetsförmedlingen har också under projekttid fått ett eget program för validering som påverkade hur Arbetsförmedlingen kunde förhålla sig till projektet.

Projektgrupp har suttit i flertalet möten med att se om det går att kombinera de riktlinjer gällande validering som AF har med uppdraget för den kommunala vuxenutbildningen. Diskussioner fortsätter efter projektavslut med den organisation som tar vid efter projektavslut.

Aktiviteter som gjorts i projektet

- Utvecklat ett valideringskoncept i samverkan mellan Blekinges aktörer och övriga Sverige.
- Projektet har sökt strukturer, kartlagt befintliga valideringsverktyg, analyserat och skapat en prototyp till modell.
- Analys av horisontella kriterier för att kartlägga behov och stimulera det regionala tillväxtarbetet
- Fastställt antalet som behövde valideras och gett förslag på kompetenshöjande insatser.
- Lagt grunden för det systematiskt kvalitetsarbete, enligt NVL

Större aktiviteter som genomförts har varit:

- Projektdag Region Blekinge – ca 30 deltagande från Blekinge.
- Validering Syd Uppstart – Valle 2 & BKV - sammanstrålar
- Horisontella principer – metodutveckling för projektet
- Spridningskonferens Validering – ca 100 deltagande från södra Sverige.
- Workshop Kompetensförsörjningsstrategi Region Blekinge - ca 30 deltagare
- Nationell Valideringskonferens Blekinge, ca 250 deltagare från hela Sverige
- HBTQ utbildning - projektpersonal
- Yrkesbedömdag validering – ca 100 yrkesbedömare från Skåne & Blekinge.
- Valideringsdelegationen, NVL – Seminarier kring remiss och nya riktlinjer
- Workshop Skolverket Validering – Utveckling valideringsutbildning och kartläggningsmaterial.
- Utbildning Horisontella principer ESI
- Möte Dala valideringscenter – Benchmarking organisation efter projektslut.
- Breddad Validering – konferens Stockholm – ca 60 deltagare från hela Sverige. EQF 0-4.
- Transnationellt utbyte ISLAND – grund till "Blekingemodell"
- NVL Kvalitetsmodell validering, slutseminarier kring kvalitetsmodell.
- KUB-workshop AME-chefer – uppstart arbete validering reell kompetens AME
- "Workshop – att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden – uppdatering av kartläggningsmaterial/syv-samverkan.
- Regional samverkan validering – Stockholm, Skolverket inför nationell konferens.
- KUB utbildning yrkesbedömare/deltagare.
- Nationell Valideringskonferens Gävle, medverkande – ca 150 deltagare från hela Sverige.

Metoder eller material som projektet tagit fram eller medverkat i:

- Kompetensförsörjning strategi Blekinge 2018-2020
- 20161017 Remiss Validering med mervärde
- Kartläggningmaterial - SYV
- Digital valideringsutbildning för alla - Skolverket
- Validering i praktiken, 7,5 hp

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Beskriv hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete. I vilka sammanhang har i spridit erfarenheter från projektet? Vilka organisationer har ni riktat er till? Hur förs projektresultatet vidare?

Arbete med spridning och påverkansarbete.

Projektet har bedrivit påverkansarbete med olika metoder på olika arenor beroende på mål och målgruppen. Projektgruppen har trott att förutsättningen för ett effektivt påverkansarbete är att samordna olika metoder som tillsammans hjälper till att åstadkomma en förändring. Generellt kan sägas att projektet nyttjat tre olika metoder för spridning av vårt arbete. Om målet är att uppnå politisk/kommunal förändring (att implementera en fast organisation för validering i Blekinge) kan det beskrivas på följande sätt:

- Direkt påverkansarbete mot målgrupp i form av brev, möten och uppvaktningar – lobbying. T. ex. har projektet medverkat vid kompetensråd, seminariedagar för Regionen m.m.
- Indirekt påverkansarbete genom externa ambassadörer, exempelvis media eller nätverk - mediaarbete eller nätverksbyggande. T.ex. har projektet uppmärksammats i SVT1 och flera gånger i lokaltidningarna för länet.
- Indirekt påverkansarbete genom interna ambassadörer, till exempel administratörer vid kommunerna, studie- och yrkesvägledare och yrkesbedömare utanför projektet.

Påverkansarbetet i projektet har samtidigt skett på tre arenor.

- Den politiska arenan såsom hos Region Blekinge och tjänstemän t.ex. rektorer inom samarbetet "Gränslöst".
- Den mediala – projektet har genomgående arbetat med kunskapsspridning om vad som är gå gång inom valideringsområdet och belyst hur andra aktörer har gjort för att komma framåt i arbetet.
- Den opinionsmässiga arenan – i detta fallet presumtiva validander. Projektet har både lagt mycket tid på att berätta om de möjligheter en validering kan ge – men också se till att den validering som genomförts blivit bra så att validanderna/deltagarna själva blir ambassadörer och ber sina vänner kräva att de också kan bli validerade.

I vilka sammanhang har ni spridit erfarenheter från projektet? Vilka organisationer har ni riktat er till? Hur förs projektresultatet vidare?

Erfarenheter från projektet har spridits i form av information, föreläsningar, genom olika folders och vår informationsfilm i alla de sammanhang där vi medverkat. Självklart på olika sätt, beroende på målgrupp och på mål med aktiviteten. Evenemang där vi fått störst spridning på hur vi arbetat med projektet är självklart då projektet själv var värd för en nationell konferens kring validering:

20170216 Spridningskonferens Validering – ca 100 deltagande från södra Sverige

20170509-10 Nationell Valideringskonferens Blekinge, ca 250 deltagare från hela Sverige

Projektresultatet spreds här vidare genom information och att vi delade de erfarenheter som vi erhållit efter med våra valideringar i projektet.

Andra tillfällen då projektet fått stort utrymme, mycket tid och där vi mer djupgående presenterat projektet och våra erfarenheter är:

20171005 Yrkesbedömandag validering – ca 100 yrkesbedömare från Skåne & Blekinge.
20180322 Breddad Validering – konferens Stockholm – ca 60 deltagare från hela Sverige. EQF 0-4.

20181113-14 Nationell Valideringskonferens Gävle, medverkande – ca 150 deltagare från hela Sverige. Projektresultatet spreds här vidare främst genom workshopsarbete där vi delade de erfarenheter som vi erhållit efter med våra valideringar i projektet.

Störst erfarenhetsutbyte, och där vi fått diskutera och sprida våra egna erfarenheter från projektet, är dock i de konstellationer där vi medverkat i och tillsammans med:

Valle 2.0 – Skånes motsvarighet till BKV, Validering Väst – Västra Götalands organisation för Validering, NVL- Nordiskt Nätverk för Vuxnas Lärande, Skolverket, Valideringsdelegationen och Dala Valideringscenter.

Andra viktiga organisationer, speciellt när det gäller EQF 0-4 och "Breddad Validering" har målgrupper och organisationer vi medverkat för spridning till:

Arbetsförmedlingen Blekinge & Skåne, Proj. Tillsammans Östhammar, Proj. SFX Uppsala kommun

Studieförbunden i samverkan, Lärcenter Falköping, Nordiskt Validerings Forum, NBV Skåne Landskrona stad, Fritid o Kultur Husqvarna, Furuboda fhsk, Temagruppen unga i arbetslivet, Helsingborgs stad, Arbetsmarknad Alvesta, Filipstads kommun, Hållbar tillväxt Region Kronoberg,

Nordiskt Validerings Forum, Arbetsmarknad Alvesta, Söderhamns kommun, Rädda Barnen region syd

Coompanion Skåne, Fritidsforum, Kompetenssamverkan Reg.Sörmland,

Övriga organisationer som tagit del av vår erfarenhet, främst när det gäller validering hela vägen EQF 0-8 är: Universitets- och högskolerådet, Arbetslivsresurs Blekinge, Helsingborgs stad, Landskrona Stad, Osby kommun, Nordiskt Valideringsforum AB, A till Ö Företagsutveckling AB, Högskolan Dalarna, Karlshamnshostäder AB, SDF Östra Göteborg, Region Skåne, Vuxenutbildningen Karlskrona,

Studieförbunden i Samverkan, Arbetsförmedlingen Nationellt, Komvux Lund, Malmö Högskola, SDF Östra Göteborg, Karlstads Kommun Match2Job, Arbetsförmedlingen Helsingborg / Höganäs, Kristianstad väglednings- och lärcentrum, Helsingborgs Stad AMF, Malmö kommun, Bjuvs kommun/arbetsmarknadsenheten, Rädda Barnen Region Syd, Kinda kommun, Folkuniversitetet,

Lunds kommun, Komvux Malmö, Karlshamn kommun, Kristianstad kommun, Sjöbo kommun & Sjöbo Utbildningscentrum, Ronneby Kommun, Vuxenutbildningen Malmö stad, Vuxenutbildningen Motala, Helsingborg, arbetsmarknadsförvaltningen, Sundsgårdens Folkhögskola,

Lärcentrum Karlshamn, EC Utbildning AB, Folkhögskolan Hvilan (Lund och Åkarp), Vuxenutbildningen Motala, Kristianstads kommun, Olofström arbetsförmedling, Rädda Barnen, Arbetsförmedlingen Eslöv, Medborgarskolan Region Mitt, Studieförbundet Vuxenskolan, Kommunförbundet Skåne, Regionförbundet i Kalmar län, Vuxenutbildningen Landskrona stad, Sunne kommun, S:ta Maria folkhögskola, Arbetsförmedlingen västra Östergötland/Motala, Region Jönköpings län, KFS Företagsservice, Vuxenutbildningen Motala, Universitets- och högskolerådet och NBV Skåne

Projektresultatet spreds här vidare både genom folders, det personliga mötet, genom information och att vi delade de erfarenheter som vi erhållit efter med våra valideringar i projektet.

Uppföljning och utvärdering

Hur har extern utvärderare konkret bidragit till projektarbetet? Hur har ni själva arbetat med uppföljning och utvärdering i projektet? På vilket sätt har det varit ett stöd för projektverksamheten?

Den externa utvärderaren, VOK, upphandlades under våren 2016 med formell start april 2016 för projektet. VOK har med forskaren Peter Johansson, som projektet ser det – arbetat med att stötta/utvärdera projektet genom två nivåer: Utvärdering projektmål och utvärdering formativt lärande i projekt/projektgrupp. Utvärderare har även varit en värdefull resurs när det har gällt att ta ett steg tillbaka och analysera projektet, för att i nästa fas kunna ta flera steg framåt.

Utvärderingen har varit så att säga teoridrivnen. I en teoridrivnen utvärderingen utgår utvärderaren från en teoretisk referensram och har fokus på hur en åtgärd genomförts, samt hur och varför mål uppstår/uteblir. Syftet är att kunna generera en mer forskningsbaserad kunskap om objektet/intentionen/målet. Detta har varit väldigt viktigt för projektet då området validering ännu är ganska outforskat. Den externa utvärderingen har bestått av tre faser; analys-, genomförande och avslutningsfas. Till varje fas har ett antal större insatser genomförts. Det teoretiska ramverket för BKV har bestått av projektansökan, den regionala handlingsplanen som gäller för Sydsverige (betoning på Blekinge), övrig externt producerat kunskap om validering (exempelvis Skolverkets information och forskning) samt flertalet intervjuer med projektledaren och projektägare. Ur materialet formades projektets programteori. Med stöd av programteorin har projektet utvärderats med syftet att söka svar på varför och hur de individuella-, organisatoriska- och regionala resultat-/effektintentioner har utvecklats under projektperioden. Programteorin har vuxit fram under en workshops genom att ställa frågor som t.ex. rimligheten i att aktiviteterna i projektet leder till önskade resultat, är de rimliga utifrån målsättningarna, är det en logisk kedja, hur EFSS krav på att integrera de horisontella principerna säkerställs i projektet, vem som är ansvarig över vad, hur det är tänkt att implementera projektet i ordinarie verksamheter etc. Programteorin har därefter presenterats på seminarier för berörda parter (branschorganisationerna, representanter från deltagande kommuner m.fl.) i syfte att få input på hur dessa har uppfattat projektet, men också för att säkra upp delaktighet, medvetenhet, spridning, lärande och ansvar.

På individnivå har utvärderingen genomförts med stöd av intervjuer, single-system-design och enkäter, på organisations- och regionalnivå med stöd av workshops i samband med projektets ordinarie styrgruppsmöten samt i nära samråd med BKV:s projektledare. Datasamling har skett på alla nivåer och i en kombination av kvalitativa och kvantitativa metoder. Den gemensamma nämnaren har varit att undersöka och förklara vilken betydelse valideringen har haft för den enskilde individen och hur erhållna erfarenheter ska kunna komma till användning i utformandet av ett regionövergripande valideringskoncept. På individnivå har data samlats in med stöd av semi-strukturerade intervjuer, utformade som s.k. fallrapporter. Det primära har varit att studera all redan producerat och dokumenterat material producerat av projektet, följt av flertalet intervjuer med projektledare samt workshops med projektgruppen. Under projektets avslutande fas ägde en summativ utvärdering rum i form av en uppföljande enkät till samtliga individer som har genomfört en validering. Enkäten hade till syfte att inhämta data om eventuella förändringar, månader efter genomförd validering.

Det som projektet vill uppmärksamma kring arbetet med utvärderaren/följeforskaren är dock det arbete de lagt ner på det formativa lärandet för projekt/projektgruppen. Utan detta hade resultaten i den externa utvärderingen aldrig blivit så bra som de blev. Utvärderaren har följt projektet med ett genuint intresse och utvärderaren har också haft en mer informell, stödjande roll och löpande stämt av med projektledaren om de utmaningar som har blivit aktuella att ta tag i. De har därigenom verkat som en resurs för lärande under hela projektperioden och utvärderaren har involverats i jobbet med att belysa och ha en stödjande och ifrågasättande, roll i oförutsedda resultat och effekter.

Initialt gavs till exempel indikationer om att projektets syfte och mål inte var klart förankrat hos de tilltänkta involverade parterna. I samtal gav flera centrala personer olika input på vad som faktiskt

är planerat att genomföras. De första månaderna för utvärderingen lades därför mestadels om att förtydliga och förankra projektet för att på så sätt säkra upp att alla involverade aktörer är med och tar ansvar och känner delaktighet med satsningen. För projektet med projektgrupp var detta otroligt viktigt. Det främsta tillvägagångssättet för att genomföra detta har varit att extern utvärderare har haft löpande avstämningsmöten med projektledaren och stöttat upp genom medverkan på styrgruppsmöten och workshops. Programteorin hjälpte till med att förtydliga projektet och dess syfte. De oklarheter som framkom har därefter projektledaren arbetat intensivt med att "rätta till". Det mynnade bl.a. ut i ett beslut av att delvis förändra styrgruppens sammansättning och att i delaktighet med involverade parter klargöra och förankra projektets faktiska innehåll m.m.

I genomförandefasen koncentrerade sig utvärderaren på att samla in data som sedan har fungerat som underlag till ett formativt lärande för de funderingar som uppkom. Denna insamlade data har också kontinuerligt analyserats av såväl projekt- som styrgruppen.

Hur har ni själva arbetat med uppföljning och utvärdering i projektet? På vilket sätt har det varit ett stöd för projektverksamheten?

Projektet har själva haft en kvalitetsansvarig kopplad till projektet. Projektet har löpande utvärderat material som använts i projektet och kvalitetsansvarig har gett synpunkter och kommit med förbättringsförslag. Kvalitetsansvarig har också haft ansvar för projektets egna utvärderingar i de valideringar som genomförts på individnivå. Projektgruppen har haft löpande avstämningar och noterat om det är avvikelser eller något som bör uppmärksammas. Kvalitetsansvarig har sedan sammanställt en kvalitetsrapport för varje månad där beslut för åtgärd, om det funnits förslag på en sådan, noterats. Kvalitetsansvarig har också följt och varit drivande i att implementera modellen från NVL - "Kvalité i Validering" för Blekinges framtida valideringsmodell.

Användande av resultat

Beskriv hur ert projektresultat helt eller delvis kommer att användas i ordinarie verksamhet och i befintliga strukturer. Om implementering uteblir - beskriv varför? Hur har ni arbetat för att resultaten tas om hand?

Projektresultatet kommer inte användas i ordinarie verksamhet eller i befintliga strukturer, istället kommer en organisation för validering i Blekinge att permanentas och efter det kommer en struktur med noder byggas upp i ordinarie verksamhet såsom för Vuxenutbildning (kallat Gränslöst); AME – genom verktyget KUB, Arbetsförmedlingen, verksamma branschorganisationer i Blekinge med flera andra. En av flera bidragande orsaker till detta, är att Blekinge har i den Kompetensförsörjningsstrategi som tagits fram, och där projektet varit delaktig, finns en skrivelse om att Blekinge behöver delta i det nationella arbete som pågår inom valideringsområdet för att snabbt kunna anpassa och använda de verktyg som tas fram för att synliggöra kompetens.

Syftet med detta är att ge/se till:

- Möjligheter till kompetensutveckling ökar i Blekinge och former för detta utvecklas så att det går att utbildas på ett mera flexibelt sätt.
- Fler anställda, genom samverkan, kompetensutveckling.
- Fler valideringar genomförs och former för validering utvecklas i Blekinge. Inom dessa områden ska man särskilt beakta områden med ojämn fördelning av jämställdhet, inkludering och mångfald.
- Medverka till att öka arbetsgivarnas förmåga att identifiera, ta tillvara och utveckla medarbetarnas kompetens

Detta kommer främst ske genom den för Blekinge ny tillsatta processledaren för validering som blev en direkt följd av projektet.

Denna person har som främsta uppgift att:

Etablera verksamheten: lokaler, personal, rutiner, förslag till verksamhetsplan
Delta i nätverksgrupp för kunskapsutbyte, gemensamma insatser och samverkan
Planering av deltagande för SYV, rektor, lärare på Skolverkets webb-utbildning och uppf. workshop. Uppföljning av etablerad validering och behovsanalys.
Kontakt med branscher/olika aktörer angående validering: VoOC, UHR, IUC Dalarna m fl.
Stöd i Nodernas arbete att utveckla verksamheten - informationsbrev, vidareutveckling av gemensamma rutiner, modeller för validering. I samverkan med Skolverket och branscher. Vidare ska personen:
Aktivt arbeta för etablering av gemensamma processer, verktyg och modeller för validering av vuxna
Aktivt arbeta för en ökad samverkan mellan aktörerna på lokal och regional nivå
Aktivt arbeta för en förbättrad uppföljning av valideringen
Aktivt arbeta för en ökad kunskap och kompetens kring validering bland kommunerna
Skapa förutsättningar till att fler människor i Blekinges kommuner blir validerade

Denna tjänst kompletteras med en Studie- och yrkesvägledare med spetskompetens Validering. Under rapportens framskridande är tjänsten under rekrytering. Denna person är tänkt att vara SYV på vuxenutbildningarna i Blekinge behjälplig med fördjupad kartläggning, som utbildar och stöttar verksamheten, och underlättar för syv och yrkesbedömare vid fördjupad kartläggning. Personalen ska ha sitt kontor där de har sin anställning, men ska vara på respektive skola/organisation med arbete efter beslutat rullande schema, tex måndagar på skola 1, tisdagar på organisation 2...

Flera Noder ska byggas upp för validering i Blekinge. Gränslöst kommer vara de som fördelar med hjälp av det underlag som processledare kommer ta fram.
Program/kurser som är tänkta:
Barn och fritid , Bygg- och anläggning, Bygg och måleri, El- och energi, Fordons- och transport, Handels- och administration, Hantverk, Hotell- och turism, Industriteknik, Naturbruk, Restaurang- och livsmedel, VVS- och fastighet, Vård- och omsorg, Ekonomi, Svenska, Engelska och Kommunikation/Media

Kommentarer och tips

Vilka tips vill ni delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

I efterhand är alla experter på hur man skulle gjort.
Alla projekt är unika och det är så man ska se på sitt projekt med alla de olika förutsättningar som finns. Däremot finns från projektet några reflektioner kring utmaningar kopplade till Validering som kan vara intressanta att ta del av:

- Den största utmaningen för projektet gällande att få till en övergripande plattform för validering i Blekinge är bristen på resurser till själva valideringar efter projektavslut. Resurser som finns inom skolan och på olika lärosäten och företag måste åtminstone omfördelas om det ska bli möjligt att synliggöra vad varje individ kan. Kunskap och inställning har varit en annan utmaning: Hur ser man på olika slags kunskap? Den som tillägnat sig kunskap genom att arbeta har inte lärt sig på exakt samma sätt som någon som har gått en utbildning. Lärarnas attityd kan också behöva ändras och projektet har lagt mycket tid på att försöka ändra och fördjupa attityder.

Med alla mål uppnådda i projektet, finns det några tips som projektet vill skicka med till andra projekt:

- Var flexibel och försök vara lyhörd. Ett ESF-projekt är ofta ett projekt med tydligt givna ramar. Men ibland finns kurvor eller knutar på vägen som står i vägen. Då gäller det att se till helheten och det övergripande målet. Gör man det så löses ibland knutarna av sig själv om man ger det

lite hela lite tid.

-Gör en tydlig projektplan för dig som projektledare. Det går inte att driva på alla bollar på en gång, helst inte om det är ett långt projekt. Glöm inte att alla intressenter har olika mål med sin involvering i projektet och det har också annat på sin agenda än projektet. Därför är det viktigt att du anpassar varje möte och uppgift efter deras behov för att de ska lägga tid och fokus. Det är projektledaren som har det övergripande ansvaret, tillsammans med styrgrupp, övriga behöver bara veta sin del för leverans.

- En del bollar behöver rullas igång tidigt även om de inte är en del förrän i slutet av projekttid, såsom att implementera en vidare organisation efter projekttid. Det kan vara väldigt viktigt att nätverka och bjuda in sig i viktiga nätverk tidigt för att i projektavslut kunna leverera slutmål.

- Det finns inga givna motsatser. Tidigt i projektet märkts att det fanns en tydlig uppdelning och ett motstånd mellan - "Validering från Vuxenutbildning" - betyg, eller "Validering från bransch" - intyg eller certifiering. Det var/är hårda åsikter från båda sidor. Ibland är det rätt, ibland är det inte. Projektet valde att i sin modell inte se och välja sida, utan hävdade att båda kan vara bra. Det beror helt på målet med valideringen. Idag är sidorna i Blekinge mer benägna att prata med varandra, men projektet har lagt mycket tid på att medla för att skapa en större förståelse för "den andra sidan"

- Slutligen, glöm inte att det är viktigt att ha koll på projektekonomi och det som hör därtill. Det finns en hel del administration kring ett ESF-projektet och att ta hjälp från både handläggare från ESF och andra som tidigare drivit projekt kan vara ovärderligt och tidsbesparande. Det gör att ni kan lägga mer tid på att uppnå mål i projektet istället.

*forts från projektets resultat mål och indikatorer

En stor utmaning som växte sig allt större under hela projektets genomförande låg/ligger i att Sverige, utbildningsdepartementet och andra stora aktörer och ansvariga myndigheter såsom MYH, tog fram, och fortsatte ta fram olika typer av riktlinjer, verktyg och stödmaterial för validering på nationell, kommunal och individnivå. Ibland var det till gagn för projektet, och projektet medverkade också i många av dessa seminarier som låg till grund för skrivelsen, men i vissa fall inte.

Den största utmaningen har varit att hitta en väg utifrån EUs riktlinjer : European guidelines for validating non-formal and informal learning. <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3073> och Sveriges nationella riktlinje: Nationell Strategi för validering <https://www.regeringen.se/49381e/contentassets/010e0c77c0fc421b83f329a2a6206606/en-nationell-strategi-for-validering-sou-201718.pdf> som kom ut den 29 mars 2017, under projekttid. Projektet valde dock, efter flera möten och diskussioner i olika konstellationer såsom både med ESF-handledare och Följeforskare, att gå efter EUs rekommendationer. Både då detta är ett ESF-projekt och då det i projektets programteori stod att vi skulle följa EUs riktlinjer och förhållningsätt.

Projektet har lagt mycket tid på att bevaka detta för att styra mål för projektet i samklang med de övriga nya riktningar som getts och utformats, såsom "Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning" som utkom hösten 2016 och som projektet behövde analysera för att se hur en regional plattform för validering i så fall behövdes utformas för detta och om det i så fall påverkades. Idag finns en hyfsat tydlig skrivning i läroplanen om att även sådant som individen har lärt sig utanför skolan ska vägas in i betygsättningen. Detta är dock något som tillkommit under projekttid.

En större förändring/påverkan för projektet kom också när Utbildningsdepartementet lade en remiss om nytt lagförslag till vad som skulle ingå och vara en validering. Ds 2016:24 Validering med mervärde - <https://www.regeringen.se/remisser/2016/07/remiss-ds-201624-validering-med-mervarde/> där Blekinge med projektet var en av remissinstanserna. Mycket tid lades på en bra skrivelse och möten med andra aktörer inom valideringsområdet i Sverige, för att få bakgrund och förhållningsätt då projektet fortfarande vara ganska nytt. Två saker påverkade projektet särskilt mycket:

- 1) Om Studievägledaren inte skulle ha en roll i valideringen, hur skulle projektet då förhålla sig?
- 2) Om det främst bara var Vux eller en branchorganisationen med MHY som ansvarigt organ som kunde validera – hur skulle projektet förhålla sig till validering av generell kompetens och reell kompetens, när denna inte alltid kan mätas mot tydliga betygskriterier?

Efter ca 6 månader förstod projektet att remissen inte skulle komma längre än till en remiss och kunde fortsätta arbeta utan att ta hänsyn till eventuella förändringar. Projektet hade ständig kommunikation med ESF under denna tid – om projektansökan skulle behöva justeras.

Varken då eller nu finns någon tydlig statistik i Sverige över hur många som har fått sina kunskaper validerade. Anledningen är att det inte ska synas i betyget om kunskaperna har införskaffats genom utbildning eller genom arbete och annan erfarenhet. Mycket tid har lagts i projektet för att föröka säkerställa en insamling för detta, men samtidigt är grundtanken är god; alla kunskaper ska värderas lika oavsett hur den har legitimerats.

Vidare har den svenska referensramen för kvalifikationer, SeQF, skapats för att kunna jämföra olika

kvalifikationer med varandra och bidrar till att synliggöra lärande oberoende av var det sker.

Precis

som dess europeiska motsvarighet EQF delas kvalifikationer in i 8 nivåer, från en grundläggande nivå där grundsärskolan är inplacerad, till den högsta avancerade som en doktorsexamen ligger på. Detta är dock fortfarande ett relativt nytt sätt att mäta och för projektet har detta varit väldigt viktigt när projektet förklarat syfte, mål och målgrupp för valideringen. Ett ofta använt uttryck har varit: Validering – för vilken? Och då är denna modell enkel att förklara att validering kan användas för olika målgrupper, olika kunskapsnivåer – utan att säga att det ena är bättre eller sämre. Exempel – När vi pratar EQF 0-4, eller generella kompetenser kan vi prata att KUB är ett bra verktyg. EQF mot betyg fungerar bra när man vill validera kunskaper mot gymnasiebehörighet och EQF 8 när vi pratar validering på högskolenivå. Detta blir ett sätt att arbeta på ett nytt sätt med kunskaper – både kvantitativt och kvalitativt och hjälpt projektet att få en helhet över valideringsproblematiken.

Hur har projektverksamheten arbetat för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män?

Projektet har arbetat efter en tydlig plan för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män. Detta på flera plan och olika nivåer.

- All validering har skett mot gymnasiekurser vars kriterier är utformade för att passa män såväl som kvinnor.
- Allt informationsmaterial har genomlysts för att särskilt se att det tillmötesgår olika målgrupper som kan ha olika behov efter olika förutsättningar.
- Samma mallar, självskattningsverktyg och karläggningsverktyg har använts för män såväl som kvinnor. Analyser mellan olika svar har gjorts och generellt visar det sig att män skattar sig själva

högre och kvinnor lägre, men då detta vara är skattningsverktyg så har det inte påverkat bedömningen.

– Projektet tog hjälp av ESI-support och Lena Aune som var vårt stöd när det gäller att integrera jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering och ekologisk hållbar utveckling.

– Ansvarig för jämställdhetsfrågor vid Länsstyrelsen, Viktoria Carlsson Wahlgren, fungerade som bollplank, utbildningsansvarig för delar kring jämställdhet vid, till exempel, uppstartsmöte inför validering, vid styrgruppsmöten och övriga tillfällen då utbildning kan vara till gagn för det som komma skall för projektet.

– Alla enkäter som gjorts till deltagare i projektet har efterfrågat om personen upplever att det finns olik bedömning i bemötande och hantering av det olika könet i både uppstart och avslut. Inga särskilda kommentarer finns att finna eller utreda.

Kontaktperson för ytterligare information:

Namn: Emma Dennisdotter
Telefon: 0733649069
E-post: emma.dennisdotter@karlshamn.se

Underskrift projektansvarig / projektledare:

Datum: Namnteckning

Namnförtydligande

Skicka även dokumentet till projektets ansvarige samordnare på Svenska ESF-rådet via e-post

Bedömning av slutrapport

Motivering till bedömning

Projektet har i slutrapporten redogjort för projektgenomförandet, de resultat som uppnåtts, aktiviteter samt arbetssätt, vilket ligger i linje med beslut. Projektet har i stort uppnått samtliga mål.

Två mål har justerats under projektgenomförandet, detta gäller målet för testgrupperna samt målet om att nå det underrepresenterade könet. Den ena testgruppen (entreprenörerna) ströks genom ett ändringsbeslut. I den andra testgruppen, nådde enligt projektet, inte deltagarna upp till en kunskapsmässig nivå möjlig för validering. Projektet hade satt ett mål om att nå 15 % av det underrepresenterade könet i respektive bransch. Detta mål justerades då det inte fanns tillräckligt många individer av det underrepresenterade könet att validera. I slutändan lyckades projektet att validera 2 män av totalt 53 validerade deltagare inom kost samt 8 kvinnor av totalt 61 validerade deltagare inom fastighet.

Störst fokus har lagts på att skapa och implementera ett länstäckande valideringskoncept samt att utföra de individuella valideringarna inom kommunernas kost- och fastighetsenheter. Här har projektet uppnått sina mål och med ett mycket bra resultat. I viss mån har projektet tappat beskrivning av förväntade resultat och effekter sett utifrån arbetsgivarens perspektiv. Detta är dock effekter som kanske snarare kommer synas längre fram i tid.

Projektet har arbetat med 280 unika individer (183 män och 97 kvinnor), rapporterade till SCB. Flera av dessa har endast påbörjat kartläggningar och inte bedömts som möjliga att validera. 114 individer (57 män och 57 kvinnor) har erhållit kvalifikationer i samband med validering. Enligt rapport från utvärderare har valideringen sammantaget medfört en positiv känsla för deltagarna gällande ökat självförtroende, känsla av att ha stärkt sin ställning på arbetsmarknaden samt att deltagare sett nya möjligheter till egen kompetensutveckling. Enligt utvärderares rapport har projektet inte lyckats lika bra med att få respektive arbetsgivare, att efter den anställdes validering, skapa nya möjligheter för den enskilde på arbetsplatsen.

Projektet har tagit fram en plan för fortsatt verksamhet och en organisation för validering i Blekinge har permanentats. En processledare har nyanställts som ska ha huvudansvaret för en framtida valideringsplattform i Blekinge. Bedömer att villkoren för beslutet är uppfyllda och slutrapporten godkänd.

Datum för bedömning 2019-02-13
Samordnare som godkänt slutrapporten: Karin Dahl

Bedömningsdatum

2019-02-13 08:53:46

Samordnare som bedömt slutrapport

Karin Dahl